

AUST-AGDER KULTURHISTORISKE SENTER IKS

Kultur- og kirke-
dep.

21. AUG. 2008

Det kongelige Kultur- og kirke-
departement
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Vår dato: 18.08.2008 2007/5668 - 017
Vår ref.: 2008/306-2/02.....
Saksbeh.: Kjell-Olav Masdalen
Tlf.: 37 07 35 12
Deres ref.:

EVALUERING AV ABM-UTVIKLING - HØRINGSUTTALELSE

Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS (AAks) slutter seg i hovedsak til den beskrivelse og de hovedkonklusjoner som gis av DIFI i forbindelse med evalueringa av ABM-utvikling.

AAks har imidlertid noen merknader til rapporten og til konklusjonene.

Generelt vil en kritisere undersøkelsens utvalg av intervjuinformanter (jfr. vedlegg 1 i rapporten). Informantene representerer i hovedsak statlige organer eller sentrale institusjoner. Det store antall av regionale og lokale institusjoner/organisasjoner/forvaltningsorganer er ikke ivaretatt i dette utvalget. Verden fortøner seg ofte svært annerledes fra regionalt/lokalt ståsted enn fra sentralt. En er oppmerksom på at den foretatte elektroniske spørreundersøkelsen kan kompensere noe for dette, men neppe i tilstrekkelig grad.

I mandatet for ABM-utvikling legges det stor vekt på ABM-utviklings oppgave som strategisk utviklingsorgan og på den samhandling som må utvikles og bør være til stede mellom aktørene innen abm-sektoren. Videreføring av dette arbeidet bør styrkes. Det er i utviklingsoppgavene ABM-utvikling kan være nyskapende, og det er på dette området ABM-utvikling må legitimere sin berettigelse. DIFI tilrår at ABM-utvikling bør synliggjøre forvaltningsoppgavene bedre. AAks vil ikke her ha noen formening om hvilke forvaltningsoppgaver ABM-utvikling skal utføre, men vil strekt advare mot at ABM-utvikling skal få preg av å være et forvaltningsorgan på bekostning av utviklingsoppgavene.

Utviklingsoppgavene må dessuten skje i samarbeid mellom ABM-utvikling og institusjoner/organisasjoner innen abm-sektorene. Tilstrekkelige utviklingsmidler/prosjektmidler er svært viktig, da det som regel er utviklings- og prosjektmidler som gir institusjonene muligheten til å gripe tak i utfordringer ut over de daglige og løpende oppgaver. I tillegg er det viktig at ABM-utvikling gjør ny kunnskap, erfaringer og resultater, ervervet gjennom slike prosjekter, til fellelseie.

DIFI peker også på viktigheten av samordning på tvers. AAks har et generelt inntrykk av at den tverrfaglige abm-dimensjonen, som er fremtredende i ABM-meldinga, og som også gjenspeilte seg i den interne organisasjonsformen i ABM-utvikling den første tida, er blitt svekket. Om det skyldes den nye organisasjonsformen i ABM-utvikling, de enkelte arkiv/bibliotek/museums-sektorenes manglende evne, ønske eller ressurser til tverrfaglig samarbeid og tenkning, har en

AUST-AGDER KULTURHISTORISKE SENTER IKS

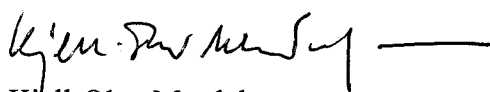
ikke noen sikker formening om, men en har et generelt inntrykk av at de enkelte sektorene ofte har nok med sitt. På samme måte som utviklingsoppgavene i ABM-utvikling må stå sterkt, mener AAKs at det tverrfaglige samarbeid og tenkning innen ABM-utvikling bør styrkes.

Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS, som i 2003 ble etablert ved en samorganisering av Aust-Agder-Arkivet, Aust-Agder-Museet og Aust-Agder museumstjeneste, og som forvalter A- og M-oppgaver i Aust-Agder og som også har et stort og betydelig kulturhistorisk bibliotek og institusjonsbibliotek, bruker og arbeider for å utvikle abm-dimensjonen i oppgaveløsningen og i formidlingsarbeidet. AAKs mener imidlertid å erfare at dette ikke får særlig gjenklang i ABM-utviklings prioriteringer så langt, og at det er en tendens til å bli hengende fast ved den tradisjonelle sektorielle tenkningen. AAKs vil imidlertid understreke at abm-sektorene også må utvikle sine fagfelt på sine egne premisser. Sterke fagfelt og fagprofesjoner er nødvendige forutsetninger for fruktbart tverrfaglig samarbeid.

DIFI påpeker at arkivsektoren er den minste, og er kanskje også den svakeste sektoren i abm-sammenheng. Det kan være mange årsaker til det. En årsak synes å være at arkivsektoren i for stor grad defineres som det statlige Arkivverket, og at den omfattende, og etter hvert kompetansesterke kommunale arkivsektoren (interkommunale arkiv, fylkesarkiv og byarkiv) ikke i tilstrekkelig grad vektlegges. Staten har i stor grad bortdefinert sitt økonomiske ansvar for utvikling av denne sektoren. Dertil kommer at privatarkivarbeidet avspises med ubetydelige ressurser, til tross for at det understrekes at det er viktig å bevare et tilstrekkelig utvalg av kildemateriale etter privat sektor for å ballansere forholdet mellom offentlig og privat sektor. Det er også et generelt inntrykk at Arkivverkts, og særlig Riksarkivarens rolle, er blitt svekket/mer utydelig i det arkivfaglige utviklingsarbeidet. Dette er ikke erstattet ved en tilstrekkelig oppgradering av AMB-utviklings ansvar for den arkivfaglige sektor. Vi vil også her kritisere mangelen på representanter fra den kommunale arkivsektoren i utvalget av intervjuinformanter (jfr. vedlegg 1 i rapporten) og som høringsinstanser ifølge høringslista.

I målsettingene definert i ABM-meldinga vektlegges bruken av og utviklingen av IKT som hovedinstrument i bedringen av tilgangen til materiale og tjenester i arkiv, bibliotek og museum. Utviklingsarbeidet på dette området går for sakte. Det gjelder videreutvikling av hensiktsmessige IKT-redskaper for registrering og tilgjengeliggjøring av informasjon for de tre sektorene hver for seg, og det gjelder utvikling av redskaper for samkjøring av informasjonstypene fra sektorene. Dernest gjelder det nå å få fortgang i arbeidet med å utvikle og ta i bruk hensiktsmessige IKT-redskaper for digitalisering. Det vises her blant annet til spørsmålet om hva et digitalt abm og ABM-søk bør være.

Med hilsen

Kjell-Olav Masdalen
direktør